

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Quomodo pertineat ad iustitiam, vindicare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

vitiosos animos affligentium, cognoscamus. Neque propterea hæc facta sunt mala: sed dictum est, ipsam mundi artificem rationem, malis postquam facta sunt, opportunè admodum vti solere, id autem maxima potestatis est, malis etiam benè vti valere.

CAPVT LIX.

Divina Iustitia notitiam, mundo maximè necessariam, è bellorum pœnâ, quam peccata nostra exigunt, elucere.

I.

Psal. 111. 4.

Psal. 10. 7.

Iustitia adhuc superest eaque præcipua causa, ob quam sapientissima illa providentia, & peccata permittit, & bella; quia videlicet *Deus misericors, & miserator, & iustus est.* Deum non novit, qui novit tantum misericordem, etiam iustum nosse debet. At unde noscet, nisi è plagis, quas vel permittit, vel immittit? David postquâ dixit: *Pluet super peccatores laqueos: ignis, & sulphur, & spiritus procellarum, pars calicis eorum; causam subiunxit. Quoniâ iustus Dominus, & iustitia dilexit: æquitatem vidit vultus eius.* Ergo iustitia manifesta fit ex pœna, pœna autem supponit culpam; quæ etiâ ex se malum quoddam est, inde tamen boni aliquid ex ea elicitur, quia iustitia divina plectendo innotescit. Aliter tamen quàm in aliquo creato Principe, vel gubernatore superiorem agnoscente, in quo aliquando ex peculiari contractu, vel obligatione erga Remp. vel eos, quibus ius dicere tenetur, nascitur strictum debitum. Pœna enim peccato, seu potius peccatori debetur, non quòd is ad eam ius aliquod habeat, sicut mercenarius ad mercedem, sed quia illi congruit, estq; necessaria, ut rectus ordo per eum violatus instauretur. Ob quam causam etiam pœna debetur Reip. cuius peccator est pars, & cuius legem violavit. Huic debito respondet iustitia vindex in eo, qui Remp. gubernat, cui per officium vel pactum obligatus est, ut ei ius administret fontes puniendo. Sic enim & debitum solvit Reip. & consulit bono communi. Ab hac virtute Iudices iusti appellantur, & laudibus digni. Neque bonum est dumtaxat atq; honestum, ordinem iustitiæ violatum instaurare, sed etiam magnum Reip. decus. Adde, quòd sine scelerum vindicta, legum observatio, quæ est maximum Reip. ornamentum, constare non possit. In Deo, tamquam supremo Principe, obligatio locum non habet,

habet, cùm officium gubernandi mundi non à mundo, sed à se habeat. Vnde neque peccatoribus, neque mundo ipsi, ex nexu iustitiæ, ad peccata plectenda obstrictus est; sed solum sibi ipsi, cùm valde deceat ipsius iustitiæ & sanctitatem, atque ita statuerit ad suam gloriam & bonum vniuersi, reos non dimittere impunitos.

Itaq; quidquid Deus facit circa creaturas, vel est opus misericordiæ, vel iustitiæ vindicatiuæ, iuxta illud: *uniuersa via Domini misericordia & veritas*. Ab vtraq; virtute laudabilis est. Quamquam vt benignitas, ita & ipsa quoque seueritas iustitiæ in bonum nostrum redundat. Si enim nulla esset vindicta criminum meruenda, quàm pauci saluarentur? quàm rari virtutis arduum callem conscenderent? quàm proni essent ferè omnes, vt se se in cœno vitiorum volutarent? Siquidem plerique vel iam, id quod pluris foret æstimandum, minoris faciunt; & minùs curant pœnam damni, quàm sensus. Dummodo infernus non esset, & illa æterna flammæ tormenta patienda; nihili facerent cælum; & libenter carerent gaudijs illis diuinis, si possent etiam carere pœnis sensu percipiendis. Atque hoc solatium quod non habent, fingunt sibi, qui in profundum venerunt, peccatores. *Dixit insipiens in corde suo, Non est Deus, qui peccata vindicet. quid verò inde? Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in studijs suis, non est, qui faciat bonum, non est vsque ad vnum.* Intremus scholam, in qua magister non est, quanti ibi clamores, quantæ insolentiæ? Spectemus exercitum sine disciplina militari, quæ non confusio, quæ non licentia, & immanitas? Intueamur Remp. in qua nemo suspenditur, nullus agitur in rotam, nemo capite plectitur, nullus carcerem meruit, an non ibi omnia furtis, rapinis, homicidijs scaent? Ita in toto mundo, si Dei vindicta deesset, virtutes exularent, vitia tenerent clauum. Plus enim apud homines valent supplicia, quàm beneficia; plus minæ, quàm promissiones, naturam corruptam & in malum prona ab adolescentia sua. Stimulo igitur timoris opus est, etiam ijs qui in virtute profecerunt, ne se tentatione vinci patiantur. Vnde & ille orauit: *Confige timore tuo carnes meas.* Sed quid mirum? *Initium sapientia timor Domini.*

II. Psal. 34. 10;

Psal. 13. 2;

Gen. 8. 21.

Psal. 130. 10.

III.

Vt hoc autem fiat confirmatius, duo in iustitia vindice consideranda

Qqqq

consideranda